

Austrija un Vācija atzinīgi vērtē Atmežošanas regulas atlikšanu un aicina to steidzami pārskatīt

Austrijas un Vācijas informācijas vietnes | 10.12.2024

Eiropas Savienība 2024. gada 3. decembrī provizoriski vienojās atlikt ES Atmežošanas regulas (EUDR) īstenošanu (ieviešanu, spēkā stāšanos) par vienu gadu, šādi piedāvājot atvieglojumus mežsaimniecības un kokrūpniecības nozarei. Nozares līderi gan Austrijā, gan Vācijā atzinīgi novērtēja termiņa atlikšanu, taču joprojām pauž vienotu nostāju, aicinot būtiski pārskatīt regulu, lai samazinātu birokrātisko slogu un nodrošinātu tās praktisku piemērošanu.

Regulas atlikšana, kam nepieciešams ES Parlamenta un Padomes oficiāls apstiprinājums, tiek uzskatīta par nepieciešamu, lai tikai daļēji risinājumu. Austrijas Kokrūpniecības asociācijas prezidents Herberts Jēbstls (*Herbert Jöbstl*) situāciju raksturoja kā “pussoli pareizajā virzienā”, savukārt Vācijas Kokrūpniecības un kokzāģētavu asociācijas (DeSH) izpilddirektore Jūlija Mēbus (*Julia Möbus*) pauda, ka vienošanās (par atlikšanu) nodrošina tik ļoti nepieciešamo skaidrību uzņēmumiem, kas gatavojas regulas piemērošanai 2025. gada beigās.

Gan Herberts Jēbstls, gan Jūlija Mēbus kritizēja Eiropas Savienību par EUDR strukturālo trūkumu nenovēršanu. “EUDR īstenošanas atlikšana ir lietderīga, bet tā neatrisina būtiskas problēmas,” sacīja H. Jēbstls. Jūlija Mēbus uzsvēra: “Eiropas iestādēm trūka drosmes veikt būtiskus pielāgojumus, kas vajadzīgi, lai samazinātu birokrātiju un aizsargātu Eiropas mežsaimniecības un kokrūpniecības konkurētspēju.”

Kritikas centrā ir regulas prasība uzņēmējiem iesniegt visaptverošu dokumentāciju un pierādījumus neatkarīgi no faktiskā mežu izciršanas (atmežošanas) riska, kas saistīts ar piegādes ķēdēm. Gan Austrijas, gan Vācijas pārstāvji ir pārliecināti, ka šāda universāla pieeja rada nevajadzīgu sarežģītību un ievērojamas administratīvās izmaksas, bet meža aizsardzībai no tā tiek maz.

“Diferencēts riska novērtējums ir ļoti būtisks,” norādīja Jūlija Mēbus. “Detalizētās un sīkumainās dokumentācijas prasības būtu jāpielāgo, pamatojoties uz faktisko atmežošanas risku, lai novērstu kaitējumu vietējai mežsaimniecībai un kokrūpniecībai.” H.Jēbstls pievienojās šim viedoklim, uzsverot, ka regulas pārmērīgie ziņošanas pienākumi mazina tās efektivitāti un apgrūtina uzņēmumus ar “nepraktiskām prasībām”.

Gan Austrija, gan Vācija mudina ES izmantot turpmāko gadu (nogaidīšanas periodu), lai pārskatītu EUDR. Herberts Jēbstls aicināja Eiropas Savienību padarīt regulu praktiskāku un atbilstošāku tās mērķiem. “Uzlabota EUDR samazinātu nevajadzīgu birokrātiju un ļautu politikas veidotājiem pildīt savus solījumus par efektivitāti,” norādīja Austrijas Kokrūpniecības asociācijas prezidents.

Jūlija Mēbus uzsvēra, ka ir svarīgi rīkoties ātri: “Bez būtiskām izmaiņām EUDR draud nodarīt ilgstošu kaitējumu mežsaimniecībai un kokrūpniecībai, nesasniedzot plānotos mērķus.”

Debates par EUDR ir saistītas ar plašākām debatēm par ES Zaļo darījumu un tā ietekmi uz kokrūpniecību. Austrijas un Vācijas nozares līderi atbalsta Zaļā darījuma (Zaļā kursa) koncentrēšanos uz bioekonomiku un atjaunojamajiem resursiem, piemēram, koksni, taču uzsver līdzsvarotas politikas nepieciešamību.

“Koksnes izmantošana būvniecībā nav iespējama bez koksnes ilgtspējīgas ieguves,” sacīja H. Jēbstls, aicinot Zaļajā darījumā atspoguļot mežsaimniecības nozīmi Eiropas klimata un ekonomikas mērķu sasniegšanā. Gan Austrija, gan Vācija iestājās par pragmatiskāku pieeju, kas līdzsvaro vides mērķus ar nepieciešamību nodrošināt ekonomisko dzīvotspēju.

Atmežošanas regulas termiņa atlikšana gaida galīgo apstiprinājumu Eiropas Parlamentā, kas, kā paredzams, balsos decembra vidū, pēc tam lēmumu pieņems Eiropas Padome. Ratifikācijas gadījumā pagarinājums dos uzņēmumiem vairāk laika pielāgoties, taču gan Austrija, gan Vācija uzstāj, ka šis laiks būtu jāizmanto arī regulas trūkumu novēršanai.

“Praktiska, pārskatīta Atmežošanas regula ir būtiska, lai sasniegtu tās mērķus, neapdraudot mežsaimniecības un kokrūpniecības nozari,” secināja Jūlija Mēbus.

